

Проф. М. Мартинюка обрано головою Відділів УНС Скентонської Округи

Проф. Микола Мартинюк

Скентон, Па. (с.г.). — Тут у четвер, 31-го травня ц. р. у залі української католицької церкви відбулися наради представників Відділів Скентону й околиць, у висліді яких секретаря 406-го Відділу в Оліфанті, професора Миколу Мартинюка обрано головою Округи, яка об'єднує 8 Відділів із понад 700 членами. Крім проф. Миколи Мартинюка до Управи Окружного Комітету ще ввійшли: Степан Меліш — заступник голови, п-і Джент Боданд — секретар, Катерина Федірко — касир. Контрольну Комісію, як голову, очолила п-і Анна Балінт, а членами обрано Миколу Чомка і Миколу Федірку.

Нарадами проводив організатор УНСоюзу Степан Гавриш, а обов'язки секретаря виконувала п-і Джент Боданд. У вступному слові Степан Гавриш з'ясував ціль скликання наради, а відтак обширно поінформував присутніх про загальні справи УНСоюзу, при чому найбільше уваги присвятив організаційним справам, а зокрема широко обговорено нову

класу забезпечення у молодечому департаменті. Заторкнено також справу секретарської винагороди за нових членів та винагороди за збирання членських вкладок. Народи проходили в справжній союзовій братерській атмосфері і тому були корисними; майже всі секретарі запевняли союзового організатора про виконання ювілейної квоти нових членів.

На закінчення наради новообраний голова проф. Микола Мартинюк склав подяку за вибір в імені всіх членів Управи, закликаючи всіх до дружньої співпраці, а організатора Степана Гавриша запевнив, що докладе всіх зусиль, щоби квоту Округи в ювілейному році Батька Союзу виконано у 100 відсотках.

Д-р М. Харкевич переобраний на голову Відділу УККА в Чикаго

Під час Загальних Зборів Відділу УККА в Чикаго. (Зліва): д-р Мирослав Харкевич, голова Відділу, скарбник Василь Бражчик, який вручає голові Комісії Сприяння Українським Студіям інж. Ігореві Вислюцькому чек на суму 4,000 доларів. (Справа): президент Загальних Зборів д-р Роман Мишич.

Чикаго. — В дні 20-го травня в залі СУМ відбулися чергові Загальні Збори УККА з участю 57-ох представників організацій та 18 представників платників Українського Національного Фонду. Ті збори відбулися під радісним відгуком приїзду на волю Валентина Мороза, як теж сумної вістки про передчасну смерть колишнього голови Відділу УККА св. п. редактора Михайла Панасюка. Голова Відділу д-р М. Харкевич відкрив збори та передав для цілої чикагської громади сердечний привіт від Валентина Мороза. На передсіданні Зборів обрано д-ра Романа Мишича, на заступників п-і Ма-

рію Юзефович і д-ра Петра Семкова, а на секретаря інж. Василя Голода, який прочитав вичерпний звіт з останніх загальних зборів. Відтак звітнував голова Відділу, наслідком чого світло і тіні діяльності за минулий рік. До позитивних належало б зарахувати факт створення Комісії Сприяння Українським Студіям при Іллінойському університеті. На цю ціль а саме вишкіл майбутніх кваліфікованих учителів українською мовою вже вплачено 4,000 доларів від української громади на один рік, а суму ту придбано із величавого Шевченківського Концерту. За час звітного (Продовження на ст. 4)

Зелено-святоточні поминки у Філадельфії

Філадельфія, (О.Л.-ий). — За традиційним звичаєм у неділю, 3-го червня ц.р. в Дні Зіслання св. Духа за новим календарем відбулися на українському католицькому цвинтарі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Факс-Чейсі Зелено-святоточні Поминки для шанування пам'яті лицарів Українських Збройних Сил та героїв українських визвольних змагань, які віддали найвищу ціну свого власного життя у вірній службі Богові, Україні, нації та Церкві. Це були видатні герої української боротьби за краще майбутнє українського народу, його вільне самостійне й соборне державницьке життя. Панахиду за поляглими воїнами — героями українських визвольних змагань відслужило перед Пам'ятником героям поляглим за волю

України 8-ох священиків — філадельфійський декан о. митрат М. Харина, о. митрат В. Головінський, кол. капелян УГА, о. шамб. М. Федорович, о. крил. Т. Барилка, о. парох М. Канава, о. сотр. Ст. Зарічний та о. Т. Коцаба.

При цьому слід пригадати, що цей Пам'ятник на цвинтарі у Факс-Чейсі, — один із перших таких пам'ятників поляглим героям за волю України поставлених на терені ЗСА ще перед прибуттям до ЗСА тзв. «нової еміграції», — був відновлений тому два роки, в якому то часі при великому здвизі комбатантів Українських Збройних Сил та Українсько-Американських ветеранів, молодечих і громадських організацій та

(Закінчення на стор. 3)

ПАСТОР Г. ВІНС ЗІЗНАВ ПЕРЕД ГЕЛЬСІНСЬКОЮ КОМІСІЄЮ

Вашингтон. — Ройтерс інформув, що в четвер, 7-го червня ц. р., пастор Георгій Вінс, один із п'яти советських дисидентів, звільнених в обмін за двох советських шпигунів, свідчив перед членами Комісії Безпеки і Співробітництва в Європі, яка була призначена Конгресом і урядом у складі шістьох сенаторів, шістьох конгресменів і трьох представників Білого Дому і має за завдання наглядати над додержанням Гельсінських угод.

Пастор Вінс говорив про становище релігії в Советському Союзі. Він заявив, що не дивлячись на те, що все зусилля офіційних советських чинників спрямоване на викоринювання релігії в СССР, вони не досягли успіхів. Байдуже, що згідно з атеїстичною доктриною релігії в Советському Союзі повинна вмерти вже давно, пастор Вінс заявив, що «життя, однак, свідчить про інше: віра в Бога не тільки не вмирає, вона зростає».

Джон Андерсон кандидат на президента

Вашингтон. — Ліберальний конгресмен Джон Б. Андерсон з Ілліной офіційно оголосив свою кандидатуру на президента ЗСА і долучився до тих численних республіканців, які змагаються за право бути номінованим на Конвенції Республіканської партії в Детройті і стати до виборів проти Джиммі Картера чи іншого демократичного кандидата у виборах в 1980 році. Коли Андерсонові пригадали, що досі на республіканських конвенціях більший вплив мали консерватисти він відповів: «Я вірю, що ті часи вже минули, відколи Нелсон Рокфеллер змагався за кандидатуру на президента». Андерсон запевнив, що він застосує свій вплив на Конвенції, а описав і у виборах «середньо-західню стратегію», зосереджуючи, свою увагу на тих делегатах, які приїдуть на Конвенцію з вісьмох середньо-західніх штетів.

Серед його передбачених суперників, деякі з яких також походять із штету Ілліной, будуть в першу чергу Рональд Ріген, колишній губернатор Каліфорнії, який народжений в Ілліной і

У своїх свідченнях пастор Вінс розповів про переслідування вірних, яке проявляється в різних формах: починаючи від розганяння весілля й молитовних зібрань до ув'язнень. Він також додав, що КГБ користується підслухувальними апаратами американського виробництва. Пастор Вінс зазначив, що в Советському Союзі відбувається переслідування всіх вірних, які належать до різних релігій.

Пастор Вінс оснував фундаментальну секту баптистської церкви, його двічі арештовували. За останні 13 років він провів вісім років у тюрмі. Пастор Г. Вінс народився на Далекому Сході, жив на Приволжі, а Україну він адоптував за свою батьківщину. Крім сина Петра, українського патріота і члена Української Гельсінської групи, Г. Вінс має дві доньки, які пішли його слідами, проповідуючи слово Боже.

там кінчав студії, і конгресмен Філіп М. Крейн з 12-го виборчого дистрикту в Ілліной.

Конгресмен Джон Андерсон заявив кореспондентам, що він більше на кандидатстві, ніж на жаді стати номінованим, якщо перепадє на Республіканській Конвенції. Він вважається одним з найкращих промовців у Конгресі і був першим республіканцем, який закликав колишнього президента Річарда Ніксона зрештитувати в час голосної Воєнної афери. Головою цілком конгресмена Андерсона є заклики американців повернутись до духа єдності і тих духовних вартостей, які зробили Америку сильною і великою країною.

З кандидатурою конгресмена Андерсона число республіканських кандидатів зросло до 7 осіб. Крім Андерсона і Крейна кандидатури вже оголосили: Джон Б. Коннеллі, Джордж Буш, сенатор Баб Дол, Бен Фернандес і Гаролд Е. Стацен. Рональд Ріген і сенатор Говард Г. Бекер, лідер меншості в Сенаті, правдоподібно оголосять свої кандидатури пізніше.

Помер відомий фільмовий актор Джон Вейн

Лос Анджелес. — Минулого понеділка, 11-го червня, тут на 72-му році життя на недугу рака помер відомий американський фільмовий актор Джон Вейн, який протягом своєї довгої кар'єри грав ролі в понад 200 фільмах, переважно зображуючи «ковбоїв» чи американських воїнів, тобто сильних характером мужичин. Для багатьох він був символом американського патріота. Натомість інші вважали його надто консервативним у його політичних поглядах, бо він, наприклад, підтримував американську роль у в'єтнамській війні.

Джон Вейн, якого правдивим ім'ям було Маріон Майкел Моррісон і який народився в травні 1907-го року у Вінтерсеті, Айова, продовжив останні кілька років життя в роки пройшов дві операції на недугу рака та

Джон Вейн

одну на серце.

Починаючи свою фільмову кар'єру в кінці 1920-их років, Дж. Вейн здобув нагороду «Оскар» в 1969-му році в категорії «найкращого актора» за виконання ролі у фільмі «Тру Гріт». Його остання роль була у фільмі «Ди Шутинг», де він у 1976-му році грав «ковбоєм», який вмирає на хвості раку.

ЗМІНЕНО ДАТУ ВИКЛАДУ ПРО СВ. ВАСИЛІЯ

Факс Чейс, Па. — М. Теодозія, ЧСВВ, провінційна нагумена СС Василіанок у Факс Чейсі, подіє до відома про зміну дати викладу про св. Василія Великого, первісно назначеного на 14-го червня.

Натомість, о. Любомир

ЗСА ЗАКИНУЛИ НАДІЮ НА ПІДПИСАННЯ ДОДАТКОВИХ ДОГОВОРІВ ПІД ЧАС ВІДЕНСЬКОЇ ЗУСТРІЧІ

Вашингтон. — Не зважаючи на те, що уряд президента Джиммі Картера кілька тижнів перед віденською зустріччю пробував нав'язати діалог між Вашингтоном і Москвою, щоб запобігти переговорам та кож про інші справи, зокрема даліше обмеження атомової зброї, розміщення атомових ракет в Східній і Західній Європі держави Варшавського Пакту і членами Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО), скорочення військових частин в Центральній Європі тощо, Вашингтонові, правдоподібно, не вдалося намовити советську сторону до конкретних розмов в тих справах і Більшій Дім закинув думку про можливість підписання додаткових договорів у Відні, крім договору про обмеження стратегічної атомової зброї — САЛТ II.

Особи, які мають безпосереднє відношення до підготовки віденської зустрічі між президентом Джиммі Картером і генеральним секретарем ЦК КПСС та головою Президії Верховної Ради СССР Леонідом І. Брежнєвим в кінці минулого тижня заявили кореспондентам, що розмови про додаткове розроблення не принесли жадних вислідів. Обидві делегації працюють тепер над змістом кінцевого комунікату, хоч зустріч ще не відбулася і ще не відомо у якій атмосфері вона проходить.

Після кількох зустрічей американської і советської делегацій і особистих розмов державного секретаря ЗСА Сайруса Венса з Анатолієм Добринином, советським амбасадором до Вашингтону, обидві країни підготовляють інтенсивно до віденської зустрічі і творять для цього відповідну атмосферу при допомозі засобів масової інформації. Але крім підписання договору САЛТ II, не передбачається підписання інших документів. Як відомо уряд Картера мав велику надію, що під час зустрічі у Відні вдасться обговорити і підписати з Брежнєвим та кож інші домовленості відносно обмеження зброї і війська. Преса повідомляла, що стан здоров'я Леоніда Брежнєва дуже поганий і що він не зможе вести

жадних переговорів, крім виконання свого обов'язку підписання документу про обмеження стратегічної ядерної зброї. Здоров'я Брежнєва, як твердять кореспонденти, значно поправилось і він брав активну участь у відвідинях в Мадриді. Тому не є виключено, що 16-го червня, як було заплановано, президент Картер і Леонід Брежнєв дискутуватимуть прихvatно і в колі своїх найближчих радників про загальні американсько-советські відносини, а також про загальне розроблення. Американська сторона планує видвинути на повну ширину питання про те, що американсько-советська співпраця стане неможливою, якщо котрас із країн використовуватиме свої впливи у будь-якій частині світу. Якщо йдеться про розроблення, то ЗСА хотіли б також довести до заторки ядерного випробування і до зменшення кількості військових частин в Центральній Європі, тобто зрушити з місця переговори у Відні, які тягнуться вже шостий рік. ЗСА наділялись також на підписання договору про заборону зброї для зістрілювання сателітів, але ця справа була тільки побіжно порушувана у розмовах з СССР. Дня 17-го червня обидві сторони дискутуватимуть про міжнародні питання. Вашингтон бажає залишення «мирного корпусу» ОН в Синаю, але він може там залишитись тільки тоді, якщо Москва не ставитиме вета в Раді Безпеки.

У дипломатичних колах надійся, що совети сильно критикуватимуть ізраїльсько-сипетський договір і уряд ЗСА, який довів до такого договору, уникаючи советську пропозицію про скликання женевської конференції в тій справі. 18-го червня, крім церемонії підписання договору САЛТ II, представники урядів ЗСА і СССР дискутуватимуть справи, які мають тісне відношення до обидвох країн. ЗСА приготували дані полегші в торговельних справах для СССР, але бажають вписитись, що де-що злібералізована еміграційна політика Москви буде продовжуватись. Совети, натомість, не бажають поз'язувати торгівлі з еміграцією.

Москва критикує плян президента Картера про пересувні ракети

Москва. — Газета «Правда», орган ЦК КПСС, у числі з 9-го червня ц. р. обвинуватила уряд президента Джиммі Картера за те, що він, безпосередньо перед зустріччю Картера з Леонідом І. Брежнєвим у Відні між 15 і 18 червня, «наважился» видвинути на обговорення справу побудови пересувних ракет. «Ем-Екс», бо це, мовляв, може значно пошкодити договори про обмеження стратегічної атомової зброї, т. зв. САЛТ II.

У довшому коментарі на тему САЛТ II «Правда» вихваляє тих американців, які підтримують САЛТ II і ганить противників цього договору, називаючи їх прихильниками війни. Советська газета твердить, що більшість американців підтримуватимуть американсько-советський договір і з цим вони не скриваються. «Правда» відмічує, що «миролюбні люди в З'єднаних Штатах Америки висловлюють поважну затурбованість новим пляном уряду про побудову пересувних ракет, який супротивляється духові договору САЛТ II». Згідно з тим договором, — пише советська газета, — кожна сторона ЗСА і СССР,

матимуть можливість працювати над розвитком тільки одної системи атомових ракет. Президент Картер в п'ятницю, 8-го червня, проголосив, що ЗСА концентруватимуть свою увагу на пересувних ракетах, які забезпечили б Америку перед несподіваною атакою Советського Союзу і перед знищенням ракетної системи, якщо вона не буде пересувна. Советський Союз покищо не оголосив свого пляну.

«Правда» не задоволена, що в ЗСА дискусії на цю тему стають все більш і більш гарячі і то в часі, коли наближається зустріч на найвищому рівні. Газета вважає, що цей плян видумали продуценти зброї, щоб забезпечити свої прибутки.

Натомість у ЗСА лідер демократичної більшості в Сенаті Роберт С. Бірд і багато інших вважають, що своїм потягненням Президент врятував договір від шквального провалу в цій Палаті Конгресу. «Якщо справа пересувних ракет була б перепала, — заявив сенатор Бірд кореспондентам, — договір САЛТ II напевно був би перепав під час голосування».

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ПОВЕРНУВСЯ ДО ВАТИКАНУ ПІСЛЯ ТРИУМФАЛЬНИХ ВІДВІДИН ПОЛЬЩІ

Папа Іван Павло II

Рим, Італія. — Папа Іван Павло II, помітно втомлений, але повний ентузіазму, повернувся до Ватикану в неділю, 10-го червня, після триумфальних відвідин своєї батьківщини Польщі, під час яких він постійно наголошував потребу пошанування прав людини, зокрема свободу релігії, та критикував комуністичні режими Східної Європи і СССР за порушення тих прав та за намагання перетворити людину «в засіб виробництва».

Звуки відомої польської пісні «Сто лят», якими ще кілька годин раніше тисячі маси народу працювали Папу в Кракові, привітали його на площі св. Петра в Римі, коли він підійшов до вікна свого помешкання.

«Я свідомий того, що я вже в Римі, — сказав Папа, — але я починаю сумніватися, коли я чую польську пісню. Коли співають «Сто лят» на площі св. Петра, мені здається, що я в Польщі».

У ранішніх годинах ще того самого дня Папа Іван Павло II відправив останній Службу Божу перед своїм від'їздом з Польщі, яка була спеціально присвячена відзначенню 900-річчя мученицької смерті св. Станіслава, патрона Польщі, та виголосив останню із 33-ох проповідей до мільйонної маси вірних, які висерц заповнили парк Блонь в Кракові. У контрасті до попередніх проповідей, в яких він критикував комуністичні режими і наголошував жорстоку дійсність в комуністичних країнах, у проповіді в Кракові Папа закликав до «сильної, незламної віри в Христа», бо «сьогодні вам потрібно цієї сильної віри більш, як колись».

«Я благаю вас, не трайте віри, не дайте себе побороти, не згубіть вашу духовну свободу, якою Христос зробив людину вільною».

У свідомості, що це були перші, але й правдоподібно останні відвідини Папи його батьківщини, маси польських вірних оточили Папу біля вітаря в парку і голосним скандуванням просили: «прійдіть знову до нас».

У суботу, 9-го червня, Папа Іван Павло II відправив Службу Божу в Могілі, тобто на передмісті Нової Гуті, бо це місто польська влада заборонила йому відвідини. Будучи ще списком, а описав кардиналом, тодішній Кароль Войтила на протязі майже 20-ох років боровся за побудову костела в Новій Гуті. Як відомо польська комуністична влада запланувала Нову Гуту, як своєрідний модель соціалістичного міста, в якому не мало бути місця на костел і релігію. Однак населення, під проводом тодішнього кардинала Войтили, заперечувало і два роки тому кардинал Войтила посвятив новозбудований храм.

У проповіді до вірних у Могілі, тепер вже Папа Іван Павло II нагадував польський комуністичний режим за трауванням людей, як «засоби виробництва». «Христос ніколи не погодиться на це і хай це пам'ятає держава, нація і Церква».

Пращаючи вірних перед від'їздом з Кракова, Папа Іван Павло II шераз пригадував про «силу віри в Христа» та про konieczність збереження «духовості, якій на ім'я Польща».

Перед тим,закі він вступив на літак, Папа поцілував землю і шераз уділив благословення супроводжуючим його вірним.

ЩЕРБИЦЬКИЙ ЗАКЛИКАЄ ДО ПОСИЛЕННЯ АТЕЇСТИЧНОГО ВЧЕННЯ

Москва. — Володимир Щербицький, перший секретар Центрального Комітету Комуністичної партії України, виступаючи минулого тижня перед активістами партії в Києві, нагадував «недомагання в атеїстичному вченні», що їх можна зауважити «на найвищому рівні» та закликав до «негайного посилення» цього вчення серед населення.

Заяву Щербицького опублікував офіційний «Правда України» у виданні з п'ятниці, 8-го червня, а західні пресові агентства повідомили про цю заяву в неділю, 10-го червня, одержавши газету в Москві.

Заяву Щербицького появилась саме тоді, коли Папа Іван Павло II закінчував

свої 9-денні відвідини Польщі, під час яких він повторю наголошував порушення прав людини в країнах під комуністичними режимами, закликаючи до повної свободи релігії. Західні дипломати вважають, що час публікації заяви «не припадковий» та що вона тісно пов'язана з перебуванням Папи у його батьківщині.

Згадане видання «Правда України» не подало жадних новин про відвідини Папи у Польщі, а пресове агентство ТАСС подало коротке повідомлення величини одного параграфу про від'їзд Папи до Риму в неділю увечері. Советське телебачення не згадувало про відвідини і від'їзд Папи під час недільних передач новинок.

Привіт Л. І. Брежнєва учасникам Всесоюзної науково-теоретичної конференції

Москва. — Леонід Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова президії Верховної Ради СССР, передав «благословляючий» привіт учасникам Всесоюзної науково-теоретичної Конференції, яка проходила під назвою: «Російська мова — дружи і співробітництво народів СССР».

У київській «Радянській Україні» є передрук привіту лідера Советського Со-

юзу, напочатку якого є звичайні слова вітання, а відтак у дальшій рядках Брежнєв, згадуючи лінію «последовного здійснення ленінської національної політики», зазначує, що в її результаті прийшов розвиток «культури і науки та народної освіти» у всіх республіках СССР та, що в цьому важливу роль відіграють мови всіх «націй і народностей СССР».

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від їхньої довжини. Авторі матеріалів повертаються тільки тоді, коли автор собі це виражає застеріг, додучиши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮзу 65 ц. м. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знаменне досягнення

Найменуванням новим прем'єр-міністром Канади Джованом Кларком двох послів українського роду на членів його кабінету. — це чергове знаменне досягнення української громади в цій країні нашого поселення, що свідчить про її вітальність, багатогранну активність і зрозуміння ваги внутрішніх політичних процесів.

Хоч наші громада в Канаді має вже понад 70-літню історію успішної політичної діяльності, то це вперше в історії тієї чи будь-якої іншої країни у вільному світі, що в кабінеті міністрів є два українці.

Не менш важливим від факту їхнього найменування є пости, які вони займають. Рей Гнатюшин зі Саскачуан очолює поєднані міністерства енергетики, копалин і природних багатств та науки і технології, а Степан Папроцький — також об'єднані міністерства багатокультурності та фізичної вправності й аматорського спорту. Під сучасну пору питання енергетики є переважним, якщо не ключовим, для розв'язки інших питань загального економічного розвитку, тому довірення цього становища Р. Гнатюшиніві свідчить про його високий стаж у провідних колах Прогресивно-консервативної партії. Це є рівнозначним високим особистим кваліфікаційним цього 45-річного політичного діяча, покійний батько якого, Іван Гнатюшин, був другим сенатором українського роду в Канаді.

Факт, що міністерство багатокультурності далі залишилося в українських руках є також вимовним і справедливим. Ніхто стільки не зробив для цієї справи, як наші українці, сенатор Павло Юзик, який від років пропагував цю ідею, спершу як науковець, а з 1963 року вже як третій українці — член Сенату Канади. Це був навіть призначений на чолі Ліберальної опозиційної партії, який до цьогогорічних виборів був прем'єр-міністром Канади, П'єр Трудо, назначивши на це становище в 1977 році посла частини українського роду Нормана Кафіка. Забезпечення цього посту в українських руках засвідчує провідну роль української громади в рядах т. зв. „третього елементу“ Канади, тобто населення неанглосаксонського і нефранкомовного походження.

Ця провідна роль — це вислід довгих років праці і наполегливої діяльності на місцевому, провінційному і федеральному рівнях. Уже в 1908 році українці Іван Сторощук був обраний до міської ради Стюартсбурну в Манітобі. Після нього до міських рад провінційних палат були обрані десятки українців, а в 1925 році Михайло Лущкович став першим українським послом у федеральній Палаті Громад. В 1955 році Василь Волохатюк-Валд став першим сенатором українського роду, а два роки пізніше Михайло Старчевський-Стар був назначений на пост міністра праці в уряді прем'єр-міністра Джона Діфенбекера. Перелік визначних політичних діячів Канади українського роду можна б продовжувати, згадуючи посади Степана Дзюбу з Вінніпегу і покійного вже Володимира Гавриляка з Едмонтону, чи провінційних міністрів Олександра Кузюка зі Саскачевану, Михайла Григорчука з Манітоби, Івана Яремка з Онтаріо, чи колишнього заступника генерального губернатора д-ра Степана Воробця, а то й теперішнього генерального губернатора Едварда Шраера, родича якого приїхав до Канади зі Західної України. Як уже сказано, у цьому відношенні українці в Канаді мають вже довголітню традицію, яка надала нашій громаді окремий вимір візів інших громадян.

Найменування Р. Гнатюшина і С. Папроцького на становища міністрів у новому Кабінеті Канади є успішним продовженням цієї традиції. Ми певні, що українська громадськість у Канаді радіє з цього приводу і бажатиме якнайкращих успіхів новим міністрам у їхній праці. Ми також певні, що українці в ЗСА та інших країнах поселення, як і в Україні, горді з особистого досягнення міністрів Гнатюшина і Папроцького, що є рівнозначним досягненням шлої нашої громади в Канаді.

Юл. Мовчан

УКРАЇНСЬКІ КОМУНІСТИ — ХОЛУЇ МОСКВИ

[1]

Орієнтація на зовнішні сили в боротьбі за національно-державне визволення за певних передумов не є і не може бути жадним „злочинним“, чи національною зрадою. Спокійно було і є так, що з метою полегшення боротьби за своє визволення народ часто шукає і мусить шукати допомоги в інших народів та їх урядів. Чи бачити історія знає таких випадків, коли якийсь народ здобув свою незалежність виключно свої власними силами?

Ніхто не може відмовити права також українському народові шукати допомоги серед тих чи інших зовнішніх сил. Біла лише була і є тому, що деякі з українських провідників занадто поклалися на чужі сили, занадто вірили у ширість та доброзичливість чужинців, одночасно недооцінюючи, а то і ігноруючи сили свого власного народу. Не будемо заходити далеко в історію — в даному випадку хочемо зупинитися на українських комуністах, точніше, орієнтації українських комуністів на червону Москву. Оскільки ж орієнтація принесла і ще й досі приносить українському народові і його визвольній боротьбі шкоду, яка своїми розмірами переважає між усіма іншими, варто над цим питанням ще і ще раз зупинитися, що і це раз пригадати певні незалежні факти, про які дехто з нас забув або, може, взагалі не знав.

Насамперед, треба пам'ятати, що до 1917-го року, тобто, до часу насильницького насадження московсько-большевицької влади в Харкові, в нашій батьківщині взагалі не існувала й тому не була відома „українська партія большевників“, а, натомість, полекди були тільки большевицькі „ячейки“ (осередки), які філії російської соціал-демократичної партії, підпорядковані всеросійському центральному комітету. До того ж, не кажучи вже про українське селянство або дрібних власників („дрібну буржуазію“), большевики спочатку навіть у робітничих комітетах та радах були в меншості. Вже тільки один цей факт свідчить про те, яким малопопулярним був комунізм в Україні. Та воно й не могло бути інакше, бо вже від самого свого зародження московський комунізм устами своїх головачів виразно підкреслював свої колоніальні імперіалістично-сидоністичні плани щодо поневолення Росії народів. Наприклад, на засіданні київського большевицького комітету 2-го липня 1917 року, А. Горвці домагався, щоб між Україною та Росією збереглися „певні зв'язки“, бо, мовляв, „лінійні провінції Росії не можуть обійтися без українського хліба“ (див. „Конспективний нарис історії КП(б)У“ Всеволода Голуба, виданий Мюнхенським Інститутом Вивчення СССР).

Інший комуністичний ватажок — відомий московський шовініст Юрій Пятаков на вищезгаданому засіданні большевицького комітету підкреслював, що „Росія не може існувати без української цукрової промисловості, і це саме можна сказати щодо вугілля, зерна і т. д.“

І ось, не зважаючи на такі і безліч подібних плянів відвертої большевицької колоніальної політики і практики щодо України, українські комуністи беззаперечно стали на позиції орієнтації на большевицьку Москву, як, мовляв, на „єдиного захисника соціально-та національно-поневоленого трудового народу“.

Запродана роль українських ступайків московського большевизму особливо стала очевидною з часу утворення т. зв. українського совєтського уряду в Харкові 25-го грудня 1917 року (офіційна дата початку існування УССР). Як відомо, цей харківський „уряд“ Москва створила для того, щоб надати війні проти Української Народної Республіки класово-громадянський (тобто, внутрішній) характер, а не характер війни Росії проти України, як воно було в дійсності. І ось тоді, опираючись на гвардію „курсава направлення“, що була під командою Антонова-Овсєнка, відомого „орієнталіста“ на Москву, аби полегшити просування банд Муравйова на Київ, малий син великого українського письменника Михайла Кошобицького — Юрій Кошобицький організує большевицькі зграї разом з Муравйовим іде в наступ проти українського уряду в Києві.

На 1-му збіговиську КП(б)У (липень, 1918 р.) відбувся черговий акт зради „наших“ московських „орієнталістів“ з-під лівого крила: українські ліві сидеки (соціал-демократи), на чолі з Слинком та Бушенком, вирішують формально „влитися“ до КП(б)У. А тому, що в той час Москву найбільше лякала можливість унезалежнення України, з'їзд більшістю голосів ухвалив резолюцію Епштейна про те, що „головним завданням КП(б)У є об'єднання України з Росією“. Слинко, Бушенко, Затонський, Кошобицький, Скрипник та подібні до них, також приєдналися до цієї ганебної ухвали: (див. ту ж працю В. Голуба).

Один підлий крок тягне за собою другий. У травні 1919 року, тобто в розпал української національно-визвольної боротьби, група т. зв. боротьбистів, очолюваних Василем Еланським-Блакитним, замість того, щоб прилучитися до єдиного національно-визвольного фронту погоджувалося співпрацювати з т. зв. урядом УССР, цебто, фактично переходить на бік ворога.

(Продовження буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ

УНСОЮЗ!

Михайло Кушнір

В ПАВУТИННЮ БРЕХНІ

[3]

Москва виносить на світові ринки „соціалістичний гуманізм“, як мишоловку, а тим часом концепції християнського гуманізму, вигадана АБН, утруднює рекламу цього ошуканського твору. І в цьому знову загроза для політичних потягів Москви.

В світі цього стають зрозумілими випадки, Москві проти АБН. Очевидно, якщо б АБН діяв тільки з позицій еміграції — Москва певно застосувала б до нього тактику мовчанки („тошвайген“) — як кажуть німці, але коли ж він діє разом із „Світовою Антимоуністичною Лігою“ (ВА КЛ), із „Європейською Радою Визволення“, з „Антимоуністичною Лігою Народів Азії“, коли ж він виступає на міжнародних антимоуністичних конференціях, добуваються створення окремої військової організації, зложеної з членів поневоленого Московського народу, під егідою НАТО — тоді вже мовчати не можна. Не маючи аргументів — Москва послуговується брехнею, не бажачи з тактичних міркувань прямо бити по міжнародних антимоуністичних організаціях, Москва б'є по АБН, калюлькуючи, що правда про Україну не така відома в світі, і рахуючи на це, що сіяні нею від років нехиті до національної України і брехні про Україну, — створили вже пригойдний ґрунт для нових брехень.

Як це виглядає в практиці, найкраще ілюструють статті в совєтському тижневику „Новое время“, який виходить у 7 мовах і призначений до формування публічної опінії у вільному світі. Перегортаючи річні цього журналу з останніх кількох років щораз натрапляємо на статті, що стосуються української визвольної боротьби, її діячів, установ, між іншими, й АБН. Ці статті, з яких деякі є „шедеврами“ московської пропаганди, не тільки доходять до найдавніших меж брехні, можливо для даної ситуації, але й обплюють усе, що святе й дороге для українця, гідного цього імені.

От стаття з атрактивним титулом „В павутинню антимоунізму“. На автора статті призначено французького комуніста Алана Герена: це виглядає поважніше й безсторонніше; але не важко розпізнати справжнього автора, хоча б тільки по такій фразі: „батько“ Яр. Стецько і ненавистницьких вигуків при зазгадці про Петлюру. Цілію тієї статті є доказати, що існує дійсне пов'язаність між „Антимоуністичною Лігою Народів Азії“, „Європейською Радою Визволення“, „Світовою Антимоуністичною Лігою“ і „Антимоуністичним Бльоком Народів“, а потім на прикладі АБН, який репрезентує

нацистсько-гитлерівські, погромницькі, німецькі агенти й гитлерівські колаборанти, востаннє злочини — показати світові чого варта ця антимоуністична міжнародна авантюра.

Але от же атрактивніший титул: „Від Петлюри до Стецька“. — Щоб дати зразок большевицької пропаганди брехні, — наведу кілька мисей з тексту „Антимоуністичний Блок Народів“ (АБН) — читася в статті — складається з малочисельної групи українських націоналістів, скомпромітованих в акціях гитлерівської адміністрації в Україні в роки війни. Більшість цих колаборантів пішла після війни на службу до західнонімецького генерала Райхгарда Гелена, шефа розвідки Штабовою квартирою українських націоналістів стало їх бюро в Мюнхені. Ці люди знайшли союзників не тільки в Західній Німеччині, але і в дуже віддалених країнах — на Далекому Сході, серед тамошніх екстремістів. Йдеться про китайських націоналістів та корейців у Сеулі, з якими договорилися Ярослав Стецько — президент АБН і голова українських націоналістів після смерті Бандери“.

„Кого ж то очолює сьогодні Ярослав Стецько? Він є провідником прихильників д-ра Симона Петлюри. Цей останній закінчив своє життя 25 травня 1926 року біля полудня, в самому центрі Парижа, на розі бульвару Сен-Мішель і вулиці Расіна. Тоді в цьому місті пролунали постріли, і на землю впала людина. Це був Петлюра. Коли, розтягнувшись на хіднику, він хрипів у передсмертній агонії, людина, яка стріляла в нього, підійшла аж до Петлюри, глянула йому в обличчя і вистрикнула в останню. Вона при цьому крикнула: Маш палію! За різню! За погроми!“

„Симон Петлюра, перший провідник українського націоналістичного контрреволюційного руху після Першої світової війни і на початку двадцятих років, залишив по собі в Центральній і Східній Європі ціле море крові. Його головні наслідники — Євген Коновалець і Степан Бандера — були вбиті так, як і він, теж розпалуються за пролиту кров. Як відомо, часі минулої війни і після неї, „бандерівці“ знищили десятки тисяч співвітчизників. Вони крім цього брали активну участь і в таємній війні...“

У статті читаємо далі, що українські націоналісти завжди служили в розвідках, найперше в австрійській, потім німецькій, а тепер у західнонімецькій. Ці воєнні під охороною німецьких багатств і їх благословення, організували в окупованій Україні, у Львові

Зірка Вітошинська

Т. ШЕВЧЕНКО У ТЕАТРИ „ШАМЗ-ЕЛІЗЕ“

Міська Рада Парижу організувала 14 травня ц. р. „Вечір міжнародної поезії“, до якого нашу увагу привернуло те, що ми побачили прізвище Тараса Шевченка поміж Гарсія Льоркою, Пабльом Нерудом, Райнер-Маріа Рільке, Сенгором, а навіть... Бобом Діланом. Іхні поезії мали читати визначні актори паризьких театрів, із найславнішим і найстарішим — Мішелем Буке. Пояснював і представляв поетів упродовж усього вечора відомий видавець поезії, м. ін. і Шевченка, та організатор вечора П'єр Сегерс.

— Тарас Шевченко, — сказав він м. ін. — український геній XIX сторіччя, став національним героєм за свої волеюлюбні ідеї. А Мішель Буке, читаючи „Заповіт“ у французькому перекладі Ежена Гієвіка, вклав своє драматичне вміння й відповідний патос, за що й дістав бурхливі признання цілої залі, зокрема ж української її частини. На перерві ми побігли до гардероби Мішеля Буке, в якій, на нашу радість, знаходився саме той П'єр Сегерс. Ми запитали їх обидвох рідом запитань: — Чому ви вибрали Тараса Шевченка? — Чому „Заповіт“?

— Ми воліли поставити совєтський „соц-реалізм“, замість погруддя світової слави українського скульптора Архипенка? — Вас налякала п'ятдесятка протестуючих українців і ви мусіли її оточити чотирма колонами поліції?

Здивований і дещо змішаний нашим „наступом“, Ж. Шірак здобувся на заспокоївливі відповіді: — Я настоював на тому, щоб Шевченка включити в сьогоднішню програму... Проте ми пригадали йому, який скандал у всій писаній, радіовій і телевізійній пресі, викликала ця нещасна маскарада з „пошаною Шевченка“ на його площі, і це впродовж шлога тижня 1978 року. Шірак вибрав роллю „невинного“, ризикуючи показатися невігласом: — Це ж тільки після всього я довідався, що одні й другі виваюють собі Шевченка... А що в доповіді йому прийшов дзвінок на кінець перерви, то він попрацював з нами, все ж таки докинувши: — Я радо продовжу нашу розмову іншим разом... Ви завжди можете прийти й зі мною говорити...

Оця наша сьогоднішня подія — „перемога“ — додала нам „хрип“ і ми, не чекаючи кінця „Вечора“, усталилися подвійним рідом, щоб учасникам і любителям поезії, роздати наші лєтєчки про „ув'язнену музу Тараса Шевченка“.

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Янів

РІК ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

(СИНТЕТИЧНИЙ ОГЛЯД)

[1]

Перші місяці кожного календарного року набирають в Українському Вільному Університеті спеціальний характер: це час підготовки детальних звітів — діяльностей і рахункових — для німецьких міністерств (федеральних та краєвих — баварських), які признають субсидії на діяльність. Ці звіти згодом постійно міщені в офіційному річнику Товариства Сприяння Українській Науці, і вони колись матимуть велике значення для історії українського наукового життя у діаспорі. Ці німецькомовні „Записки“ („Mitteilungen“), яких досі вийшло 15 томів, доволі добре поширені серед німецького наукового світу, хоча мало доступні для української громадськості. Тим часом саме підготовка тих звітів є найкраща спонукка до певного „іспиту сумління“, який УВУ винен українській суспільності, що й її в першій мірі наша екзильна висока школа, до речі — найстаріший екзильний діючий університет у світі, — завдячує своє існування. З природи речей, огляд праці не може йти у деталі, а має радше давати синтетичне охоплення.

Хоча звітлення робиться кожного року, далеко рідше виступається із підсумком перед спільнотою, головним тому, що в ході року інформуються суспільність через пресу про важливі імпреси й події. Але ж саме 1978 рік був одним із вирішальних для долі УВУ, і саме з цього приводу варто дати ширше наświetлення діяльності у певній замкненій структуральній шлюсті.

Річ у тому, що 28 червня 1978 р. баварський парламент схвалив доповнення до баварського високошкольничого закону із 21-го грудня 1973 року, який має безпосереднє відношення до УВУ, і зі схваленням того доповнення УВУ увійшов у нову стадію своєї історії. Доповнення стверджує

окремою 4-ою точкою — давній 106 параграф закону, — що з хвилиною її управосилнення можуть продовжувати свою діяльність — в рамках дотеперішнього визнання — ті приватні університети, які

а) в хвилині управосилнення закону були державно визнані та б) в останній році перед управосилненням закону були державою субсидійовані.

Обидві передумови стосуються Українського Вільного Університету, що, зрештою, є виразно підкреслено також у коментарі до проекту доповнення. В цьому коментарі кажеться дослівно: „Точка 4 (106 парг.) уможливило продовжувати далі свою діяльність деяким недержавним високим школам відповідно до дотеперішнього визнання. Ця постановка робить зайвим (ново) визнання Українського Вільного Університету, вимагав (досі) на підставі 106 параграфу, точка 1, речення 1“.

У цей спосіб закінчився майже 5-річний стан провізії в існуванні УВУ. Правда ця провізія взагалі не послабляла нашої активності, а навіть навпаки, скріпила її, щоб в рішальний час не зменшити престижу установи із 55-літньою традицією.

Утримання академічних прав УВУ поруч іє набуттям власного дому належить до найважливіших подій у цьому п'ятирічному періоді, при чому треба пам'ятати, що обидва факти стоять у тісному зв'язку, бо без власного будинку ми ніколи не були б добилися окремого схвалюючого рішення парламенту, підтриманого в рівній мірі урядовою й опозиційною партіями — християнсько-соціальною (ЦСУ) й соціалістичною.

Але коли власникам дому ми стали завдяки далакзорій допомозі нашого князя Церкви — дарові Блаженнішого Патріарха Йосифа — тоді поновного визнання УВУ — це вислід зусиль шлога нашого колективу, насамперед сотні годин наполегливої праці адміністрації для збирання належної документації, зокрема праці продекана проф. Г. Васильовича та гол. секретаря мгра В. Дідовича і це при загальному підсумку праці останніх років треба наголосити. Великі заслуги при всіх контактах до урядів, зокрема при поширенні наших зв'язків на парламентарні кола, поклав наш німецький приятель, колишній куратор Дому Української Науки і наш почесний доктор Йоганнес Маврер, а правним

дорадником, необхідним при складенні домов із нашими професорами та співробітниками був весь час тодішній декан Факультету права й суспільно-економічних наук проф. Г. Горн.

Якраз в цей час несповності й тривоги УВУ став, завдяки зразковій солідарності й жертвенності цілого професорського Збору, справжнім центром українознавчих студій і місцем щорічної плідної зустрічі наших українців — в більшій мірі, ніж це було до цього періоду. Найбільше вимовним фактом при тому є те, що при активній співдії наших трьох Делегатів із Франції, З'єднаних Штатів Америки та Канади під проводом голів: проф. О. Кульчицького, проф. В. Лева та проф. Я. Рудницького ми добилися того, що в останні три роки третина доцентів приїздила з-поза океану, а взагалі приїздили вони до Мюнхену із шостої різних країн (і на пр. 1978 році на активних доцентів ледве третина мешкала в Німеччині, а точно 20 (тобто 40 відсотків) приїхало з-поза океану; решта була з Франції, Англії та інших країн). Ставши центром для нашої професури, УВУ в рівній мірі притягав і студентів. Від часу, як провадиться статистика, (тобто в останній десятилітті), студенти приїздили до нас з 15 різних країн, в тому числі із 5 заокеанських, при чому щораз більше маємо в УВУ чужинців, здебільша із еміграційних груп зі суміжних країн (головно слов'ян). Завдяки співдії з Мічиганським університетом, патронуваний Асоціацією Американсько-Українських Університетських Професорів, за початковою ініціативою тодішнього голови проф. д-ра М. Степаненка, реалізовано послідовно й жертвенно прод. д-ром І. Камєнським, масою сьогодні й англо-саксонську групу. В академічному році 1977/78 було 14 чужинців на загальну кількість студентів в УВУ 185 (7,6 відсотків), а саме: 6 американців англо-саксонського походження, 3 чехи, один німець, німка, француз, югослав, маляр.

Таким чином УВУ стає поволі не тільки місцем зустрічі для української молоді із різних країн поселення, але й духовним осередком екзильних груп із Східної Європи, осередком, що орієнтується на духову європейську спільноту із підкресленням ролі слав'янського світу й виразним зголошенням прав України на місяця у духовій, а згодом мабуть і політичній Європі.

Притягнення студентів інших національностей — річ

важлива. Але з поглядом міжнародних зв'язків до скріплення престижу УВУ спричинилися насамперед наші наукові конференції, влаштовувані у співдії із різними науковими неукраїнськими установами, і щоб мати приблизну уяву, наскільки вони були поширені, можна подати цифри: за останніх 7 років було понад 80 вечорів із 250 доповідями, при чому охоплено 16 різних міст Німеччини, Франції, Австрії, Канади, Бельгії, Ліхтенштайну, а доповідачі належали до 13 націй, що вказує неперечно на міжнародний характер і вимір цієї категорії діяльності. Ці факти й цифри неперечно мали вплив на опінію про УВУ і на позитивне вирішення нашої справи законодавчими чинниками Німеччини.

Для доповнення можна ще згадати, що у критичні роки 1973-78 вийшло у видавництві УВУ 50 томів та брошур за участю близько 60 різних авторів, в тому числі такі монументальні видання, як два альбоми репродукцій Г. Крука, 2-ий том історії України пок. декана Н. Полонської-Василенко, збірник на пошану довголітнього ректора УВУ проф. І. Мірчука, англійська праця кол. декана Факультету права й суспільно-економічних наук проф. Окіншєвича про історію української козацької Держави. Започатковано важливі серії українських говорів, українські діалекти, етології, чи передруків давно вичерпаних книжок, зокрема граматик української мови (із відповідним коментарем). Точна бібліографія видань є подавана щорічно у програмах викладів, які сьогодні виходять у трьох мовах — українською, німецькою та англійською.

Це все виразно вказує, наскільки при скріпленні позицій УВУ співдіяв цілий адміністративний штаб і цілий професорський Збір УВУ, що послідовно інформували прилюдно опінію — свою і чужу — про нашу рідну „Альма Матер“.

Це загальне тло, яке ми у вирішній для УВУ хвилині були зобов'язані з'ясувати нашій молоді, що в повнім довір'ї прийшла студіювати на УВУ. Це загальне тло дає нам право статися також перед нашою суспільністю, що в меншій чи більшій мірі уможливила нашу діяльність і завжди цікавилася положенням УВУ.

(Продовження буде)

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

В ПАВУТИННЮ...

(Закінчення зі стор. 2)

ноого світу є сьогодні в кіттах московського апарату, який намагається формувати їх опінію, думки, погляди, при допомозі зорганізованого апарату пропаганди брехні. Не думаймо, що ця брехня не просочується в душі! Можна бути в заложенні ворогом комунізму, а вірити десяткам, соткам московських брехень, коли приходять до подробиць і до практики.

Одним із першочергових завдань зорганізованого українства у вільному світі — є голосити українську правду. Правду про політику, про історичне минуле, давню й найсвіжішу, правду про життя України, її культуру, економію, духовний дорібок, релігійне жит-

тя. Нашим завданням є стояти на сторожі української правди.

Нещодавно французький консервативний місячник „Ecrits de Paris”, ствердивши, що однією з найсмішніших і найбільш руйнуючих нашу цивілізаційну рис сьогодишньої доби є розголошення брехні, писав: „Щоб чинно поборювати брехню навіть без події — потрібно може більше героїства й святості, ніж до боротьби з несправедливістю й нуждою. Тому пишемо передусім для історика майбутнього, щоб не став жертвою дивного підприємства, яким є брехня і шантаж при допомозі брехні, які є ганьбою не тільки Росії, але й нашої доби”.

Зелено-святоточні поминки...

(Закінчення зі стор. 1)

численного громадянства посвячено його відновленню фундаменти при відновленні Владик Преосв. В. Лостена, гостя з Аргентини Преосв. А. Сапелюка та численного священства та вмуровано тлініні останки невідомого українського воєня, що їх вдалося туристам організації „Смолоосип” перевезти із зруйнованого польовою авіацією воєнячного цвинтаря у Тернополі, Західна Україна.

Помимо дощової погоди у цюгоричних Зелено-святоточних Поминках у неділю, 3-го червня ц.р. взяли організовану участь із своїми організаційними прапорами українські ветерани згуртовані у місцевому Відділі ОБВУА та Станції Браївської Дивізії УНА у Філадельфії, члени місцевої Станції Пласту із трьома ку-

ринними прапорами, делегація Осередку СУМА-А з прапором та доволі численного як на дощову погоду громадянства.

Глибоку змістом релігійно-патріотичну проповідь відповідно до хвилини свята, присвячену пам'яті поляглим борцям за волю України, виголосив о. митрат Мирослав Харина.

Після цієї загальногромадської Панахиди під Пам'ятником поляглих героїв відслужено Панахиду й посвячено пам'ятники на могилках недавно померлих голови ЗУАДК сот. УГА д-ра Володимира Галана та кол. голови Крайової Управи Братства кол. воєня І-ої УД УНА в ЗСА інж. Василя Заброцького. Після того священники відправляли Панахиду на гробах окремих громадян похованих на цвинтарі у Факс Чейсі.

ОЛЕНА ЗВИЧАЙНА та МИХАЙЛО МЛАКОВИЙ

ВОРОГ НАРОДУ

ПОВІСТЬ У ДВОХ ТОМАХ

Том перший: Проти Течії. Том другий: Планета Рабіа. 939 сторінок. Ціна 15,00 дол. Замовляти: книгарський зідділ при „Свободі”, пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 75 центів на кошти пересилки. „Svoboda”, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07305

ФУНДАЦІЯ УВУ ПРОГОЛОШУЄ СТИПЕНДІЇ

Згідно з рішенням останніх Загальних Зборів, Фондація Українського Вільного Університету проголошує стипендії на студії в УВУ під час літніх семестрів 1979 року.

Твердимо нашої вільної науки — Український Вільний Університет — вже майже шістьдесят років проводить аудиторне навчання на факультетах філософічного та права і суспільно-економічних наук. На протязі історії свого існування, в складі професорів УВУ бачимо таких світових української науки, як: Д. Антонович, Л. Білецький, Д. Дорошенко, о. А. Волошин, О. Колесса, С. Смаль-Стоцький, О. Яковлів, В. Васильєв, Г. Ващенко, П. Зайцев, З. Кузеля, П. Куріний, Ю. Панейко, Н. Полонська-Василенко та багато інших.

Сьогодні, професорська колегія УВУ складається із — понад 80 професорів, zatrudнених в університетах Америки, Британії, Бразилії, Голландії, Канади, Німеччини та Франції. Ми свідомі того, що запорукою нашого існування як окремої нації та запорукою нашого майбутнього є вкладаючи в скарбницю світової науки є наплив молодих науковців, вихованих на традиціях і в душі української вільної науки та українського патріотизму. Щоби хоча частинно допомогти вихованню наших молодих науковців, Фондація УВУ проголошує наступні стипендії для потребуючих студентів та науковців:

Стипендійний фонд міграції Марії та д-ра Степана Гіків. Одна стипендія на студії української мови, літератури, історії, чи культури. (Філософський факультет).

Стипендійний фонд Надії та Миколи Новаків. Одна стипендія на студії української проблематики в діаспорі, а передусім української проблематики в Америці.

Стипендійний фонд Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА. Одна стипендія на студії українистики. Кандидат може вибрати студії над українською мовою, літературою, історією, географією, філософією, педагогікою, соціологією, культурою, правом та суспільно-економічними науками.

Стипендійний фонд ім. Григорія Лучковського. Одна стипендія на студії на Філософському Факультеті Українського Вільного Університету.

Стипендійний фонд Фондації Українського Вільного Університету. Чотири стипендії для потребуючих студентів, які вписалися на студії української історії та суспільно-економічної цивілізації (т.зв. „Європа проєкт — 1979”), який влаштовує Український Вільний Університет спільно із Ракленд коледжем, Державний Університет Нью Йорку.

Стипендії будуть призначені на основі фінансової потреби, академічних досягнень, чи обидвох. Вони є призначені на оплату літніх семестрів на УВУ, які цього року триватимуть від 2-го липня до 31-го серпня.

Зголошення, разом із життєписом просити слати на адресу Стипендійної Комісії Фондації УВУ до 22-го червня, 1979 року. Стипендійна Комісія Фондації УВУ також приймає пожертви на скріплення існуючих чи розбудовуваних стипендійних фондів. Всі пожертви на Фондацію УВУ та її Стипендійну Комісію можна вповні відтягнути від податків.

Зголошення на стипендію та пожертви на стипендійні фонди Фондації УВУ слати на адресу: Ukrainian Free University Foundation, Inc., Scholarship Committee, P.O. Box 455, New City, N.Y. 10956.

ВИКОНАЙМО Свій ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ СКВУ!

За останні три роки в травні та червні УККА переводило загальну збірку серед нашого громадянства на потреби Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ), що є нашим найвищим репрезентативним органом у діаспорі.

Цього року, у зв'язку з надзвичайною подією в українському житті у вільному світі — звільнення та прибуття в Америку Валентина Мороза — збіркова кампанія на СКВУ дещо припізнілася, що не повинно бути незрозумілим для нікого, бо ціла наша громадськість була всеціло та цілком слушно заабсорбована приїздом визначного українського політ'язня.

Як відомо всім, в листопаді 1978 року відбувся Третій Конгрес СКВУ в Нью Йорку, в якому взяло участь понад тисячу делегатів і гостей, і який відбувся широким відомомом серед української громадськості у вільному світі, та щоби більше, викликав страшний протинакцію у комуністичній пресі в Україні і Росії.

Цей Третій Конгрес закінчився однодушним схваленням резолюцій та вибором нових керівних органів на 5-річну каденцію. Конгрес також рішив одногослоно скріпити мобілізацію та консолідацію духовних сил і матеріальних засобів українців у вільному світі для подальшої допомоги українському народові у боротьбі за привернення волі й незалежності України.

Та, мабуть, найбільш переконливим доказом значення та живучості СКВУ — це довга та безперервна, хоч і лайлива, кампанія проти СКВУ, яку ведуть офіційні пресові та радіові органи СССР та т.зв. „Української Радянської Соціалістичної Республіки”. Вже перед самим останнім Конгресом СКВУ, Совєтська Місія при ООН в Нью Йорку випустила спеціальну пресову заяву, назвавши учасників СКВУ „горлорізами” та „агентами Гітлера”.

Такі органи, як „Літературна Україна”, „Радянська Україна” та журнали „Весвіт”, „Жовтень” і гумористичний місячник „Перець” містили напасливі статті-пасквілі та карикатури проти СКВУ, УККА та КУК, та ворожили провал СКВУ, як „непопулярну” організацію українців у вільному світі. Щобільше, Т-во „Україна” — пропагандивна надбудова КГБ в Києві — навіть видала довшу брошуру В. Котлярчука п.з. „Конгрес Невільних”, в якій очорнено поголовно всіх українців у вільному світі. В дні 6-го січня 1979 року московська „Правда”, орган Центрального Комітету КП Совєтського Союзу, в статті Юрія Жукова, знову гостро заатакувала останній Конгрес СКВУ, як експозитур „американських імперіалістів” та вмішала американський уряд у „підривну” роботу українців проти „миролюбного СССР”.

Усі ці московські акробатично-пропагандивні скоки нам надто відомі і цим нам не дивуватися. Однак, самий факт, що велика машинерія московсько-комуністичної імперії пушена в рух проти СКВУ — багато говорить.

А хіба найбільш авторитетним свідченням про значення СКВУ та його політично-символічне значення приніс нам із совєтських таборів і тюрем Валентин Мороз.

Він же у всіх своїх виступах чи то перед українцями, чи на американських публічних форумах, одверто годосить, що СКВУ є політичним проводом не тільки української діаспори, але також дороговказом для поневоленого українського народу в Україні.

Це ми всі повинні мати на увазі при нагоді збіркової кампанії на СКВУ, яку переводить УККА на терені Америки. Ми мусимо дати нашій політично-репрезентативній надбудові відповідні матеріальні засоби для виконання своїх відповідальних завдань.

УККА вислав понад 15,000 індивідуальних закликів, збіркові листи до Відділів УККА та відповідні афіші-заклики.

Ми віримо, що наша громада відгукнеться широким обсягом та допоможе СКВУ стати твердо в обороні України.

Закликаємо все наше громадянство до щирої жертвенності на Фонд СКВУ.

Екзекутива УККА

Привіт Л. І. Брежнєва...

(Закінчення зі стор. 1)

Написавши повищі рядки, він приходить до певних заключень, чому саме... зросла роль російської мови. Він бо стверджує: „В умовах розвинутого соціалізму, коли економіка нашої країни перетворилася в єдиний народногосподарський комплекс, виникла нова історична спільність — радянський народ, об'єктивно зростає роль російської мови як мови міжнаціонального спілкування в будівництві комунізму, вихованні нової людини. Вільне володіння, поряд з рідною, російською мовою, добровільно прийнятою як спільне історичне надбання всіма радянськими людьми, радянськими людьми всіх національностей стало в нашій країні предметом загальної турботи і уваги.

Виявом цього є постійне зростання багатотисячного загону викладачів російської мови і літератури, підвищення їх педагогічної майстерності, активна робота по вдосконаленню методів і засобів навчання в усіх учбових закладах, розширення видання і підвищення якості підручників, словників, методичної літератури. Ленінська мрія — зробити так, щоб кожен громадянин нашої країни мав можливість навчитися великої російської мови, — успішно здійснюється. Розв'язання цього діла сприятиме і вашої конференції”.

Побажаннями „плотворної праці” на цій конференції, на якій розв'язуватимуться „методи і засоби” в напрямі вивчення російської мови — „добровільно прийнятої як спільне історичне надбання всіма радянськими людьми”, — закінчив свій привіт Л. І. Брежнєв.

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Ділимось сумною вісткою, що з Волі Всевишнього, в п'ятницю, 18-го травня 1979 р. в Темпел Сіті, Каліфорнія, після довгої недуги, відійшов у Вічність, на 76-му році життя

бл. п.

ІВАН ДАНИЛЕВСЬКИЙ

Горем прибіти:
дружина — ОЛЬГА
син — ОЛЕКСІЙ з Родиною
і дочка — ВАЛЕНТИНА з Родиною

В пам'яті

бл. п. Ірини Король

складаю 50,00 доларів
на Патріарший Фонд.
Теодор ЛЕВИЦЬКИЙ

Вшановуючи пам'яті Приятеля

сп. п. Михайла Рудка

Директора Європейського Представництва Злученого
Українського Американського Допомогового Комітету,
складаємо на Фонд Закордонного Представництва
Сприяючи Виконанню Гельсінкських Угод —

НАДІЯ СВІТЛИЧНА \$50,00
НІНА САМОКІШ 50,00

Увага! Члени і Приятелі УЛТПА! Увага!

КОНВЕНЦІЯ

Українського Лікарського Товариства

Північної Америки

18-ий З'їзд ДЕЛЕГАТІВ

14-та НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

29-го червня до 2-го липня 1979 р., в Чикаго, Ілл.
в Готелі Конрад Гілтон, 720 Південь, Мішиген Авеню

П'ятниця, 29-го червня ц.р. 6-та год. веч. — Реєстрація Наукові Сесії	7-ма год. веч. — Коктейль. 8-ма год. — Бенкет і забава.
Субота, 30-го червня ц.р. 8-ма год. ранку — Реєстрація Наукові Сесії	Неділя, 1-го липня ц.р. 1-ша год. — Обід для Управ Відділів 7-ма год. — Реюніон — Забава.
10-та год. — Святочне відкриття. 12-та год. — Спільний обід. 1-ша год. — Загальні Збори.	Понеділок, 2-го липня ц.р. 8-ма год. — Наукові Сесії і закриття.

Широ запрошуємо всіх Членів УЛТПА та їх Родини до Чикаго на Конвенцію. Просимо до численної участі.

За Конвенційний Комітет Іллінойського Відділу
Д-р РОМАН ОРИШКЕВИЧ

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ „ВЕРХОВИНКИ”
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬЮ ЙОРКУ
138 Друга Авеню, 2-й поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 15-го червня 1979 року, о годині 7:30 веч.
ОСТАННЯ ПЕРЕДВАКАЦІЙНА ІМПРЕЗА!

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР:

„ІВАН СВІТЛИЧНИЙ —
ЛЮДИНА-КРИТИК-ПОЕТ”

Беруть участь:

Надія Світлична, Наталя Лівницька-Холодна, Григорій Костюк

Мистецьке читання творів — Ольга Кириченко-Шуган

Програму вестиме — пл. сен. Ніна Самокішин

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

ОТК — ВОВЧА ТРОПА

повідомляє, що
МОЖНА ЩЕ ВПИСАТИ ДІТЕЙ
на

ЛІТНІ ТАБОРИ
від 7-го до 28-го липня 1979 р.

Карті зголошення можна набути в кожній
Пластовій Станції або писати до:

PLAST CAMP

140 Second Avenue ■ New York, N.Y. 10003

Українська Вільна Академія Наук у США
та Об'єднання Українських Православних
Сестрицтв

повідомляють про

КОНФЕРЕНЦІЮ
АКАДЕМІЇ

з нагоди 10-ої річниці смерті
письменниці

ЛЮДМИЛИ КОВАЛЕНКО-
ІВЧЕНКО

ПРОГРАМА

ГРИГОРІЙ КОСТЮК Відкриття
ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ Літературна творчість Людмили
Коваленко
ОЛЕКСАНДРА СЕЛЕПІНА Сповіді — Людмила Коваленко-Івченко в історії Української Православної Церкви
ОЛЬГА КИРИЧЕНКО і ЛАРИСА КУКРИЦЬКА — Мистецьке
читання творів Людмили Коваленко

Після програми — чай і гутірка

Конференція відбудеться

в неділю, 17 червня 1979 р., о 2-й год. по пол.
в будинку Академії, 206 Вест 100-та вул., Нью Йорк

По довгій і тяжкій недугі упокоївся в Бозі,
уроджений 1920 року в Дубричанях в Карпатській Україні

бл. п.

ВАСИЛЬ МОРДОВАНЕЦЬ

член Карпатського Союзу, довголітній Голова Пластприту в Детройті,
кол. малярський, німецький і совєтський політ'язень.

ПОХОРОН з церкви св. Івана Хрестителя, Детройт-Захід — 13 червня 1979 р.

Горем прибіти:

дружина — НАТАЛІЯ
сини — ЮРІЙ, МАРКО, ВАСИЛЬКО
брат — ІВАН з Родиною
тесті — ЕДВАРД і МАРІЯ КОЗАК
швагрі — ЮРКО і ЯРЕМА КОЗАК з Родинами

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимось сумною вісткою, що в неділю, 10-го червня 1979 року,
прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся по короткій недугі, на 58-му році життя,
наша Найдорожча СЕСТРА, ШВАГРОВА і ТЕТА

бл. п.

ІВАНКА САК

ПАНАХИДА — у вівторок, 12-го червня 1979 р., о год. 7-й веч. в похоронному заведе-
нні Сістер Артур, 2119 Washington Ave., Northampton, Pa.
ПОХОРОН — в середу, 13-го червня 1979 р., о год. 9-й ранку з похоронного дому до
церкви св. Івана Хрестителя, 1357 Newport Ave., Northampton, Pa., а після Запокоїної
Служби Божої на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про участь в жалобних відправах або молитвах за спокій душі Покоїної просять:

сестри:

КАТЕРИНА ТАШУК з мужем ІЛЬКОМ і сином БОГДАНОМ
ТЕОФІЛА ПЕТРИК з мужем ІЛЬКОМ
ТЕРЕСА і ЛЮБІНА САК
та 4 Сестри і Брат з Бразилії

